Hjärt Lungfonden

Verksamhetsberättelse 2016

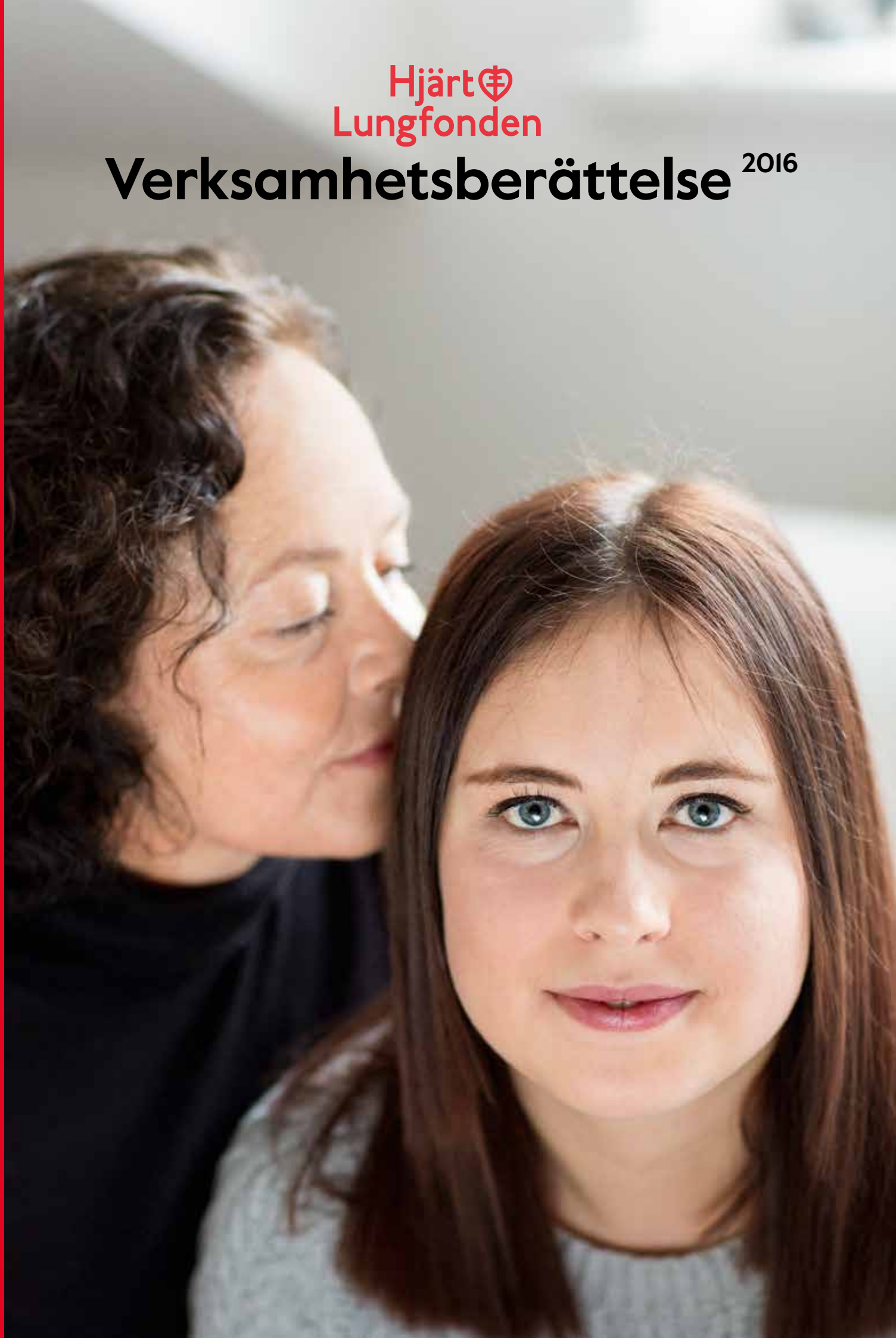

Hjärt Lungfonden

VERKSAMHETSBERÄTTELSE 2016

INNEHÅLL

Hjärt-Lungfonden i korthet	2
Fakta om hjärt-lungsjukdom i Sverige	3
Generalsekreteraren har ordet	4
Det här är Hjärt-Lungfonden	5
Hjärt-Lungfondens mål för hjärt- och lungforskningen	6
Hjärt-Lungfondens arbete ger effekt	7
Så här ser vår organisation ut	7
Forskningsfinansiering	8
Våra stora forskningssatsningar	11
Specialsatsningar under 2015	13
Kunskapsspridning	14
Insamling	17
Förvaltningsberättelse	18
Resultaträkning – Fem år i sammandrag	21
Resultaträkning	23
Balansräkning	24
Eget kapital	26
Kassaflödesanalys	27
Noter	28
Revisionsberättelse	36
Vår organisation	39

Omslag
Sanna Bergmark Wiberg opererades för ett allvarligt hjärtfel när hon bara var två veckor gammal. Idag, 20 år senare, jobbar hon på restaurang och drömmer om att bli barnpsykolog. Foto: Susanne Kronholm

Produktion: majuri design+produktion

HJÄRT-LUNGFONDEN I KORTHET

SANNA BERGMARK WIBERG

”I dag kan man verkligen säga att Sanna är ett mönsterexempel på hur viktig forskning är. Nu, och vid tiden för Sannas födsel, är det möjligt att rekonstruera ett enkammarhjärta, säger kärlkirurgen Ulf Hedin.¨

- Hjärt-Hjärt-Lungfondens vision är en värld fri från hjärt-lungsjukdom.
- För att ge människor längre och friskare liv samlar Hjärt-Lungfonden in och delar ut pengar till vinnande hjärt-lungforskning och arbetar för ökad kunskap om forskningens betydelse.
- Hjärt-Lungfonden är en ideell insamlingsorganisation. Vi är därför helt beroende av gåvor från privatpersoner och företag.
- Huvuddelen av den oberoende forskningen inom hjärt-, kärl- och lungområdet i Sverige finansieras av Hjärt-Lungfonden. Varje år finansierar vi cirka 250 löpande forskningsprojekt.
- Hjärtforskningen ger fler friska år. Enligt en rapport från Institutet för Hälso- och Sjukvårdsekonomi (IHE) som togs fram 2013 kan en 65-årig man, som i dag överlever sin hjärtinfarkt tack vare de senaste 30 årens forskning, förvänta sig 12 extra levnadsår jämfört med 1980. Motsvarande siffra för kvinnor är 14 år.
- Under de senaste 30 åren har hjärtforskningen räddat minst 150 000 liv i Sverige. Omsatt i pengar betyder det att samhället har sparat 1 000 miljarder under samma tid.
- Kroniskt obstruktiv lungsjukdom, KOL, är en av de stora folksjukdomarna med minst en halv miljon drabbade i Sverige. Tack vare forskningen vet vi idag mer om vilka som riskerar att få KOL, hur vi tidigt kan diagnostisera sjukdomen och hur vi på ett effektivt sätt behandlar den.
- Forskning leder till bättre diagnostik, behandling, vård och kunskap om en hälsosammare livsstil.
- Hjärt-Lungfondens intäkter 2016 var 320 miljoner kronor. 2016 delade fonden ut 306 miljoner kronor till forskningen, en ökning med 37 miljoner kronor jämfört med 2015.
- Hjärt-Lungfonden vill verka för att främja återväxten av yngre forskare. Fonden har därför instiftat ett särskilt anslag – Prins Daniels forskningsanslag för yngre lovande forskare.
- 18 procent av de totala intäkterna gick till kostnader för insamling och administration 2016. En grundregel, som satts upp av Svensk Insamlingskontroll, är att högst 25 procent av de totala intäkterna får gå till kostnader för insamling och administration.

FAKTA OM HJÄRT-LUNGSJUKDOM I SVERIGE

- Hjärt-kärlsjukdom är den vanligaste dödsorsaken i Sverige och svarar för mer än en tredjedel av alla dödsfall.
- Varje år dör cirka 32 000 personer av hjärt-kärlsjukdom.
- I Sverige lever fler än någonsin, cirka 1,9 miljoner människor, med någon form av hjärt-kärlsjukdom.
- De dödligaste hjärt-kärlsjukdomarna är framför allt hjärtinfarkt, plötsligt hjärtstopp och stroke.
- Lungsjukdomarna astma och kroniskt obstruktiv lungsjukdom, KOL, är två av dagens stora folksjukdomar. I Sverige lever i dag ungefär 800 000 barn och vuxna med astma. För KOL är antalet osäkert, men det uppskattas att minst en halv miljon personer lider av sjukdomen och förekomsten ökar.
- Under de senaste två decennierna har vår livsstil förändrats, vilket lett till att riskfaktorerna för hjärtinfarkt och stroke (och KOL) dramatiskt förändrats – från rökning och högt kolesterol till stillasittande, övervikt och diabetes.

GENERALSEKRETERAREN HAR ORDET

Vi har lyckats samla in mer pengar än någonsin och därmed även kunnat dela ut en rekordsumma till forskningen.

Jag vill börja medatt tacka alla våra givare för era gåvor och det stora engagemang ni visat under året! Tack vare de privatpersoner, företag och stiftelser som tror på och stödjer forskningen har Hjärt-Lungfonden lyckats samla in mer pengar än någonsin och därmed även kunnat dela ut en rekordsumma till forskningen.

SCAPIS – vår världsunika forskningsstudie som ska förhindra hjärt-lungsjukdom – har under 2016 kommit halvvägs! I november 2016 firade de sex SCAPIS-orterna att totalt 15 000 deltagare har inkluderats av totalt 30 000 som är målet. Detta skedde nästan exakt 3 år efter att den första deltagaren inkluderades i Göteborg och ett halvår efter att Umeå som sista ort tog in sin första deltagare. SCAPIS-studien tar för närvarande in cirka 250 nya deltagare varje vecka och dessutom ett stort antal personer som kommer tillbaka på sitt andra och i vissa fall tredje besök. SCAPIS-studien beräknas komma i mål med 30 000 inkluderade deltagare i november 2018. Nu tar vi ett första steg in i nästa spännande fas, genom att vi avsätter medel för att det planerade arbetet med analyserna ska kunna starta under 2017.

För att Hjärt-Lungfonden ska stödja den bästa forskningen är det viktigt att ha ett system för att fondens medel inte går till projekt som kan vara olämpliga. Under året utvecklade vi därför vår policy kring forskningssäkerhet och införde en granskningskommitté för oredlighet i forskning.

Vi har fått många fina reaktioner och sett ett stort engagemang kring den kampanj vi lanserade under 2016 med namnet ”Inte klar”. I den medverkade vanliga människor, drabbade av våra sjukdomar, och berättade om vad de inte är klara med i livet och hur forskningen räddat deras liv. Under 2017 ser vi fram emot att fortsätta arbeta med kommunikation som berör och som visar hur angeläget det är med mer forskning kring våra sjukdomar.

2016 dog fler människor av hjärt-kärlsjukdom än något annat. Närmare hälften av all dödlighet i Sverige idag beror på sjukdomar i hjärta, kärl och lungor. För att ställa det på sin spets – det handlar om liv och död. Forskning räddar liv, minskar lidande och ger fler friska år och vi behöver bli fler som ger mer till hjärt-lungforskningen. Det sporrar mig i min vardag att leda Hjärt-Lungfondens arbete där vi även under nästa år har högt uppsatta insamlingsmål, allt för att kunna dela ut ännu mer pengar till forskningen.

Kristina Sparreljung

DET HÄR ÄR HJÄRT-LUNGFONDEN

Hjärt-Lungfonden samlar in pengar till vinnande hjärt-lungforskning och arbetar för ökad kunskap om forskningens betydelse, för att ge fler ett längre och friskare liv. Hjärt-Lungfonden bildades 1904 i kampen mot tuberkulos (tbc) och idag är vår vision en värld fri från hjärt-lungsjukdom. Verksamheten är helt beroende av gåvor från privatpersoner och företag.

FRÅN INSAMLING TILL RESULTAT

Så här arbetar Hjärt-Lungfonden för en värld fri från hjärt-lungsjukdom.

Insamling
Genom gåvor blev Hjärt-Lungfondens intäkter 320 miljoner kronor under 2016.

Pengar delas ut
Hjärt-Lungfonden delade ut 306 miljoner kronor till forskning under 2016.

Forskare ansöker
853 ansökningar om forskningsstöd kom in under 2016. Hjärt-Lungfonden kunde bevilja 401 av dessa.

Stöd till vinnande hjärt-lungforskning
Hjärt-Lungfondens forskningsråd bedömer ansökningarna och rekommenderar vilka som ska få forskningsanslag.

Kunskap om forskningens betydelse
Hjärt-Lungfonden arbetar för ökad kunskap om forskningens betydelse. Forskning leder till bättre diagnostik, behandling, vård och kunskap om en hälsosammare livsstil.

RESULTAT – ETT LÄNGRE OCH FRISKARE LIV

Skärmbildsbussar med inmonterad röntgenanläggning åkte runt i landet i samband med anmälningsplikten av tbc 1939.

HJÄRT-LUNGFONDENS MÅL FÖR HJÄRT- OCH LUNGFORSKNINGEN

År 2013 satte vi upp ett antal mål för hjärt- och lungforskningen i Sverige.

Hjärtsvikt

Minst 250 000 svenskar lider av hjärtsvikt. Sjukdomen kan vara svårt invalidiserande och är förknippad med hög dödlighet. Forskningens mål inom 10 år är att utveckla ny behandling som förbättrar överlevnaden och gör att patienter med hjärtsvikt kan leva ett normalt liv.

Barns hjärtsjukdom

Varje dag föds tre barn med hjärtfel. Forskningens mål inom 5 år är att alla allvarliga hjärtfel ska upptäckas och åtgärdas i tid så att hjärtsjuka barn får ett bra liv både som barn och vuxna.

Hjärtinfarkt

I år drabbas 30 000 svenskar av akut hjärtinfarkt och 8 300 dör. Forskningens mål inom 10 år är att hitta ny behandling för att halvera antalet drabbade, öka antalet överlevande och ge fler friska år.

Förmaksflimmer

Idag har minst 300 000 svenskar förmaksflimmer. Förmaksflimmer ökar risken att drabbas av stroke. Forskningens mål inom 10 år är att hitta alla med oupptäckt förmaksflimmer, förbättra livskvaliteten för de drabbade och minska risken för stroke.

Plötsligt hjärtstopp

Varje år drabbas minst 10 000 svenskar av plötsligt hjärtstopp. Bara 500 överlever. Forskningens mål inom 10 år är att öka antalet överlevande genom att hitta orsakerna till hjärtstopp, förebygga insjuknande och utveckla ny behandling.

Stroke

Varje år drabbas minst 30 000 svenskar av stroke och hälften avlider eller blir svårt funktionsnedsatta. Forskningens mål inom 10 år är att halvera antalet som avlider och fördubbla antalet överlevande som klarar sig utan hjälp.

Diabetes

Idag har 350 000 svenskar typ 2-diabetes. Diabetes ökar kraftigt risken att drabbas av hjärt-kärlsjukdom. Forskningens mål inom 10 år är att förstå sambandet mellan sjukdomarna och på så sätt förhindra uppkomst av hjärt-kärlsjukdom hos personer med diabetes.

Sömnapné

Idag lider minst 300 000 av andningsuppehåll under sömn. Sömnapné leder till försämrad livskvalitet och ökar risken för hjärt-kärlsjukdom. Forskningens mål inom 10 år är att utveckla bättre behandlingsmetoder för att förhindra uppkomst av hjärt-kärlsjukdom hos de drabbade.

Idag lider minst 300 000 av sömnapné. Forskningens mål inom 10 år är att utveckla bättre behandlingsmetoder för att förhindra uppkomst av hjärt-kärlsjukdom hos de drabbade.
Foto: Istock

Astma

Idag lider en halv miljon svenskar av astma. Allt fler barn och vuxna drabbas. Forskningens mål inom 10 år är att bättre förstå hur olika typer av astma uppkommer, förbättra diagnostiken samt hitta en personlig och förebyggande behandling som förbättrar livskvaliteten.

KOL

Idag lider minst en halv miljon svenskar av KOL. Forskningens mål inom 10 år är att bättre förstå sjukdomen samt utveckla ny individanpassad behandling som bromsar sjukdomen och minskar lidande och för tidig död.

Tuberkulos

Varje dag dör 4 000 personer i världen av tuberkulos. Det sker en kraftig ökning av tuberkulos som är resistent mot antibiotika. Forskningens mål inom 10 år är att förbättra diagnostik, nya vacciner och helt nya behandlingar som möter det globala hotet.

HJÄRT-LUNGFONDENS ARBETE GER EFFEKT

Hjärtforskningen har under de senaste 30 åren räddat minst 150 000 liv i Sverige

Hjärt-Lungfondens mål för forskningen är kopplade till ökad överlevnad, minskat lidande och fler friska år. För att mäta att forskningen leder till de mål som är uppsatta stödjer Hjärt-Lungfonden de mest kvalificerade forskarna och följer forskningens resultat, bland annat genom den statistik som Socialstyrelsen ger ut kring insjuknande och dödstal.

Hjärt-kärlforskningens landvinningar de senaste 30 åren har haft stor påverkan både på den totala dödligheten och på den förväntade livslängden i Sverige. En 65-årig man som 1980 skulle ha avlidit i sin hjärtinfarkt men som i dag överlever tack vare de senaste 30 årens forskning kan förvänta sig 12 extra levnadsår. Motsvarande siffra för kvinnor är 14 år. Hjärtforskningen har dessutom bidragit till att skjuta upp eller förhindra fler än 150 000 dödsfall i hjärtinfarkt i Sverige de senaste 30 åren. En annan beräkning visar att hjärtforskningen under de senaste 30 åren har räddat minst 150 000 liv i Sverige. Omsatt i pengar betyder det att samhället har sparat 1 000 miljarder under samma tid.

SÅ HÄR SER VÅR ORGANISATION UT

Hjärt-Lungfonden är en ideell insamlingsorganisation med cirka 1 800 medlemmar 2016. Medlemmarna utser 50 huvudmän som i sin tur tillsätter styrelsen. Styrelsen hade 5 ordinarie styrelsemöten under 2016, samt ett konstituerande möte i samband med huvudmannamötet i april.

Generalsekreteraren leder Hjärt-Lungfondens arbete.

Hjärt-Lungfonden har 34 anställda som arbetar på kansliet i Stockholm.

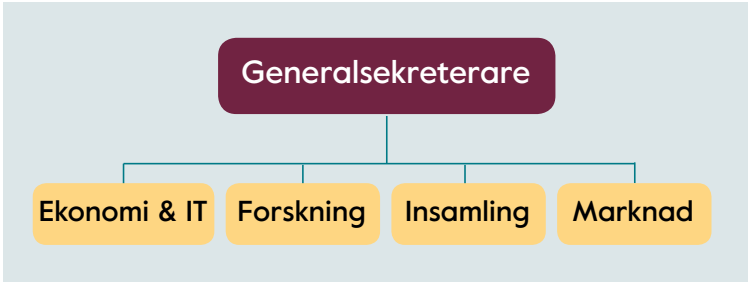

Kansliet bestod 2016 av fyra avdelningar: ekonomi och IT, forskning, insamling och marknad.

På sidan 39 listas huvudmän samt de personer som ingår i Hjärt-Lungfondens valberedning, styrelse och forskningsråd. Ytterligare information om Hjärt-Lungfondens organisation finns att läsa på www.hjart-lungfonden.se

Hedda föddes med ett ovanligt hjärtfel. Idag är hon som vilken fyraåring som helst. Foto: Sara Johari

FORSKNINGSFINANSIERING

Varje år söker ett stort antal framstående forskare pengar hos Hjärt-Lungfonden. Det är Hjärt-Lungfondens forskningsråd som bedömer ansökningarna och rekommenderar till styrelsen vilka som ska få forskningsanslag.

Varje år söker ett stort antal framstående forskare pengar hos Hjärt-Lungfonden. Det är Hjärt-Lungfondens forskningsråd som bedömer ansökningarna och rekommenderar till styrelsen vilka som ska få forskningsanslag. Rådet arbetar efter en strukturerad poängsättningsmodell där kvalitet och nytänkande är viktiga faktorer. Forskningen ska också kunna omsättas i praktisk vård så snart som möjligt. Den som söker anslag hos fonden som huvudsökande är ansvarig för hur de beviljade medlen används och för den vetenskapliga och ekonomiska redovisningen.

Under 2016 ingick 21 ledamöter i forskningsrådet. Forskningsrådet består av välmeriterade forskare inom hjärt-, kärl- och lungområdet från hela Sverige. De nomineras av landets medicinska fakulteter, Svenska Kardiologföreningen, Svensk Lungmedicinsk förening samt av Svenska Läkarsällskapet och utses av Hjärt-Lungfondens styrelse.

Jan Nilsson, ordförande forskningrådet

Johan Grunewald, vice ordförande forskningrådet

Under 2016 var professor Jan Nilsson ordförande för forskningsrådet och professor Johan Grunewald var vice ordförande.

Utdelningen till forskningen 2016

Under 2016 kunde Hjärt-Lungfonden dela ut 306 miljoner kronor till hjärt-, kärl- och lungforskare i Sverige. Det är en ökning med 37 miljoner kronor jämfört med 2015.

Av den totala summan på 306 miljoner kronor delades drygt 141 miljoner kronor ut i form av projektanslag. Forskningen som får stöd hjälper människor som drabbas av sjukdomar i hjärta, kärl eller lungor. Projekten kan vara avgörande för att utveckla nya metoder och behandlingar som ger människor längre och friskare liv. 2016 kunde Hjärt-Lungfonden stödja cirka 250 löpande forskningsprojekt.

2016 kom det in totalt 853 ansökningar om forskningsstöd, vilket är 33 fler än 2015. Antal beviljade ansökningar år 2016 var 401, jämfört med 429 året innan.

Under 2016 fick Hjärt-Lungfonden in ansökningar till ett värde av 1,8 miljarder. 2016 kunde Hjärt-Lungfonden bevilja 16 procent av ansökt forskningsstöd.

Hjärt-Lungfondens ambition är att fördela cirka 70 procent av tillgängliga medel till kardiovaskulär (hjärt-kärl) forskning och cirka 30 procent till lungmedicinsk forskning. 2016 fördelades 67 procent av forskningsmedlen till kardiovaskulär forskning och 33 procent till lungmedicinsk forskning.

• • •

Under 2016 kunde Hjärt-Lungfonden dela ut 37 miljoner mer än året innan.

• • •

SÖKT OCH BEVILJAT BELOPP 2007-2016

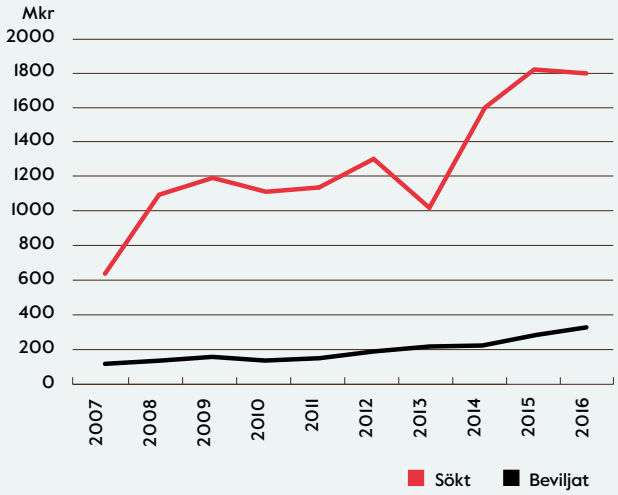

FÖRDELNING AV BEVILJADE MEDEL MELLAN HJÄRTA OCH LUNGA 2007-2016

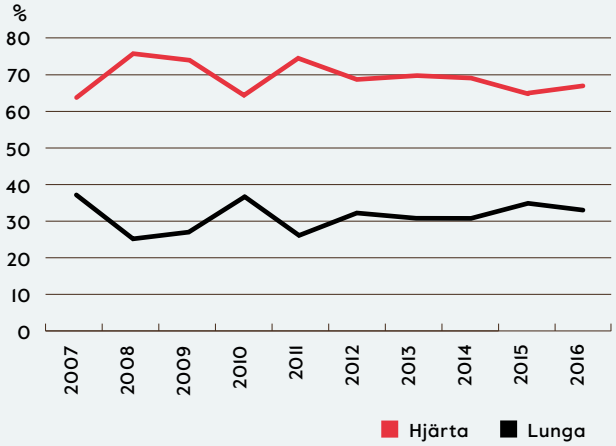

VERKSAMHETSINTÄKTER OCH UTDELAT TILL FORSKNING 2007-2016, MKR

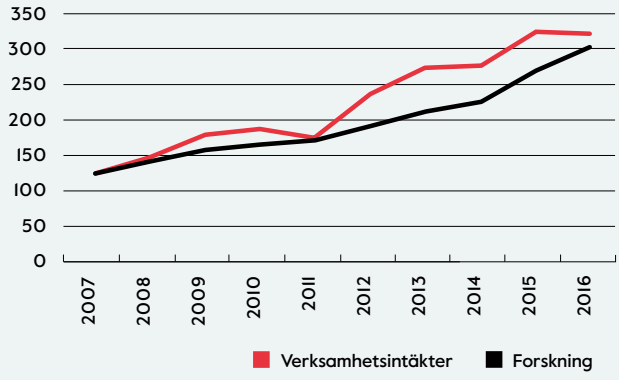

ANTAL INKOMNA OCH BEVILJADE ANSÖKNINGAR 2007-2016

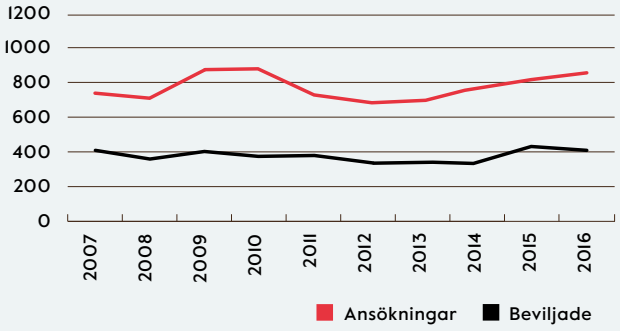

FLER YNGRE DRABBAS AV STROKE

Annika Rosengren har arbetat med hjärtstudier sedan början av 1980-talet. Sedan dess har det skett snabba förändringar i mönstret för dödlighet och sjuklighet i hjärt-kärlsjukdomar. Nedgången av död i hjärtinfarkt har varit dramatisk och ses i alla åldersgrupper. Jämfört med 1970-talet handlar det om en nedgång på 70–80 procent. Hos dem under 55 år har dödligheten mer än halverats bara sedan slutet av 90-talet. Dödligheten i stroke minskar också. Orsakerna till detta är delvis ändrade riskfaktormönster men också att behandlingen av till exempel högt blodtryck och av dem som redan insjuknat i till exempel stroke eller hjärtinfarkt blivit bättre. Däremot visar Annika Rosengrens forskning att risken att insjukna i både hjärtsvikt och stroke hos yngre ökar, i motsats till bland äldre där den minskar.

Detta är ett av flera livsviktiga forskningsgenombrott som vi uppmärksammat under 2016.

VÅRA STORA FORSKNINGSSATSNINGAR

DEN VÄRLDSUNIKA BEFOLKNINGSSTUDIEN SCAPIS

Den stora forskningsstudien SCAPIS, som föddes som idé 2007 och som startade i Göteborg 2012, har under 2016 tagit stora steg framåt. SCAPIS Umeå startade upp under hösten 2016, som den sista av de sex SCAPIS-orterna. Alla sex SCAPIS-siter är därmed igång efter att Malmö kommit igång 2014 och Stockholm, Uppsala och Linköping 2015. En annan viktig milstolpe uppnåddes i november 2016, då SCAPIS-studien kommit halvvägs med 15 000 inkluderade deltagare. I slutet av 2018 förväntas målet med 30 000 undersökta personer nås.

Under 2016 har de första forskningsresultaten från SCAPIS publicerats. Gymnastik- och idrottshögskolan, GIH, har med data från pilotstudien i Göteborg kunnat visa att få personer i målgruppen (50 - 64 år) uppfyllde de nationella rekommendationerna för fysisk aktivitet. Forskare vid Sahlgrenska akademin och GIH har också kunnat visa att fysisk aktivitet minskar risken för metabola syndromet och att så lite som en minuts träning per dag minskar risken för hjärt- och kärlsjukdomar.

Under 2016 gjordes också en genomgång av de 500 första deltagarna i SCAPIS Stockholm. Den visade på stora skillnader mellan innerstad och förort när det kommer till riskfaktorer som fetma, blodsocker, rökning etc. Som en av flera riskfaktorer för hjärt-kärlsjukdom är fetma överlägset mindre utbrett i Stockholms innerstad än i förorten.

SCAPIS räknar med att kunna påbörja de prospektiva analyserna omkring år 2020, men redan under 2017 förväntas vissa analyser att kunna presenteras. Under 2016 har den nationella styrgruppen för SCAPIS ägnat stort fokus på förberedelser för det kommande analysarbetet i form av prioriteringar av forskningsområden och publikationspolicys etc.

När studien är klar blir den störst i världen i sitt slag. Den data-, bild- och biobank som byggs upp blir en nödvändig nationell resurs för svenska forskare under tiotals år framöver.

I SCAPIS genomförs omfattande hälsoundersökningar.

HJÄRT-LUNGFONDENS STORA FORSKNINGSANSLAG

Sedan 2008 har Hjärt-Lungfonden årligen utlyst ett stort forskningsanslag. Anslaget är det största i Sverige inom forskningsområdet hjärt-kärlsjukdomar. Anslaget är på 15 miljoner kronor som fördelas över tre år. Syftet med anslaget är att skapa förutsättningar för avgörande genombrott inom ett viktigt område. Stora forskningsanslaget 2016 delades ut till professor Magnus Sköld på Karolinska Institutet, för hans nationella forskningsprojekt kring KOL. Målet är att ta reda på varför icke-rökare drabbas av KOL. Projektet kommer, med hjälp av den nationella studien SCAPIS, studera lungor hos icke-rökande KOL-patienter för att öka förståelsen om varför de drabbas. Omkring 600-700 drabbade personer beräknas ingå i studien som är ett samarbete mellan Karolinska Institutet och fem universitetssjukhus.

Magnus Sköld, Karolinska Institutet

PRINS DANIELS ANSLAG FÖR YNGRE LOVANDE FORSKARE

Hjärt-Lungfonden vill lyfta fram duktiga forskare under 40 år, redan tidigt i deras karriär. ”Prins Daniels anslag för yngre lovande forskare” är på sex miljoner kronor som fördelas över tre år och ger forskaren möjlighet att arbeta koncentrerat med att nå ett forskningsgenombrott inom hjärt-lungforskning som bedöms få stor betydelse för patienter. 2016 års anslag delades ut till docent Gustav Smith, Lunds Universitet. Anslaget från Hjärt-Lungfonden möjliggör det fortsatta arbetet med att hitta nya biomarkörer och effektivare behandling för den livshotande diagnosen hjärtsvikt.

”Prins Daniels anslag för yngre lovande forskare”, 2016, delades ut till docent Gustav Smith, Lunds Universitet.

Susanna Brighenti, docent, Karolinska Institutet, är en av de forskare som fått sin forskartjänst finansierad av Hjärt-Lungfonden.

FORSKARTJÄNSTER

2016 fick hela tio forskare varsin treårig forskartjänst av Hjärt-Lungfonden. Forskningen ska leda till nya och bättre behandlingar för dem som lider av hjärt-, kärl- eller lungsjukdom. En forskartjänst innebär att forskaren får sin forskning finansierad på hel- eller halvtid under tre år. 2016 års forskartjänster delades ut till Mikael Adner (docent, Karolinska Institutet), Daniel Andersson (med.dr, Karolinska sjukhuset), Eva Bengtsson (docent, Skånes universitetssjukhus), Harry Björkbacka (docent, Lunds universitet), Susanna Brighenti (docent, Karolinska Institutet), Maria Johansson (docent, Göteborgs universitet), Malin Levin (docent, Göteborgs universitet), Anna Smed-Sörensen (docent, Karolinska Institutet), Lena Uller (docent, Lunds universitet) och Åsa Wheelock (docent, Karolinska Institutet).

Förutom de stora anslagen, forskartjänster och forskningsprojekt finansierar Hjärt-Lungfonden forskarmånader och stipendier för forskning utomlands. Den huvudsakliga inriktningen för Hjärt-Lungfondens forskarmånader är att ge fler forskare möjlighet till forskningstid. Forskarmånader ges i första hand till doktorander som befinner sig i den senare fasen av sitt avhandlingsarbete och kan beviljas för sammanlagt tolv månaders forskningstid under en period av två år.

SPECIALSATSNINGAR UNDER 2016

Specialsatsningen ”Nya vapen mot tbc” slutrapporterades under 2016.

MARKUS MAEURER

Markus Maeurer,
professor på Karolinska Institutet

Specialsatsningen ”Nya vapen mot tbc” som finansierats av PostkodLotteriet med 11 miljoner kronor, slutrapporterades under 2016. Syftet med forskningsprojektet är att utveckla en ny behandling mot multiresistent tbc där kroppens egna celler används för att immunförsvaret ska stoppa inflammationen och undvika att lungvävnaderna förstörs. Målet är att projektet ska bidra till att minska spridningen av multiresistent tbc och ge personer med multiresistent tbc en bättre chans att tillfriskna – det ger möjlighet att på lång sikt rädda väldigt många liv. Markus Maeurer, professor på Karolinska Institutet, är helhetsansvarig för forskningsprojektet som genomförs på King Dinuzulu Hospital i Durban, Sydafrika.

Specialsatsningen med medel från PostkodLotteriet löpte mellan åren 2013 och 2016. Även om behandlingen av patienter inte har kunnat påbörjas ännu har projektet bidragit till ett helt nytt nätverk och en struktur för hur sjukhus och forskningscentra samarbetar i regionen med målet att hitta nya behandlingar av sjukdomen. Tack vare samarbetet mellan Karolinska Institutet och ansvariga personer på plats i Sydafrika har projektet även medverkat till ett internationellt kunskapsutbyte som kommer vara av stor vikt för det fortsatta arbetet när det nya laboratoriet väl är på plats.

På längre sikt är det mycket sannolikt att detta forskningsprojekt även kan få betydelse för andra sjukdomsområden där cellterapi kan vara av stor vikt för att hitta bättre behandlingar och botemedel i framtiden.

Forskningsprojektetet genomförs på King Dinuzulu Hospital i Durban i Sydafrika.

KUNSKAPSSPRIDNING

Hjärt-Lungfonden arbetar för ökad kunskap om forskningens betydelse. Det gör vi bland annat genom våra digitala kanaler, i rapporter, på föreläsningar, genom pressarbete och i vår tidning Forskning för hälsa.

Digitala kanaler

Under 2016 initierade vi ett arbete i syfte att förenkla för våra givare att ge en gåva eller bli månadsgivare via webbplatsen. Vi involverade såväl givare som vår givarservice i detta arbete. Under hösten lades ett större fokus på konvertering till månadsgivare. Antalet besökare till webbplatsen ökade under året med cirka 50 procent och även insamlingen ökade.

Under 2016 fortsatte utvecklingen av våra digitala nyhetsbrev. I dagsläget når utskicken över 100 000 personer och är en viktig kanal för återkoppling mot befintliga givare och för att nå ut till nya intressenter.

Totalt hade Hjärt-Lungfonden under 2016 över 40 000 följare att kommunicera med i våra sociala medier. Engagemanget fortsatte att växa sig större under året. Man gillar, delar och kommenterar våra inlägg i större utsträckning mot tidigare år. Många väljer att klicka sig vidare till vår webbplats, besöken har ökat jämfört med 2015. Forskningsgenombrott, aktuella händelser, inlägg om drabbade och närstående var innehåll som gick bra. Förutom att finnas på Facebook, Instagram och Twitter är Hjärt-Lungfonden också aktiv på Youtube och LinkedIn.

Antalet besökare till webbplatsen ökade under året med ca 50 procent och även insamlingen ökade.

En tidning för våra medlemmar och givare

Hjärt-Lungfondens tidning Forskning för hälsa kom ut med fyra nummer 2016. Val av artiklar, bilder och formgivning speglar vad våra läsare helst av allt vill få ut av tidningen. Den är fylld av reportage där drabbade eller anhöriga berättar om hur det är att leva med hjärt-, kärl- eller lungsjukdom. Vi ger stor plats åt forskningsnyheter och berättar om all den spännande forskning som pågår runtom i landet och som kan finansieras tack vare våra givare.

Information om Hjärt-Lungfondens sjukdomar

I Hjärt-Lungfondens uppdrag ingår att informera om hjärt- och lungsjukdomar och öka kunskapen om forskning-

ens betydelse. Fonden har en skriftserie som under 2016 bestod av 18 skrifter (Hjärtinfarkt, Hjärtrytmrubbningar, Hjärtsvikt, Hjärtklaffsjukdom, Plötsligt hjärtstopp, Kärlkramp, Barnhjärtan, Aortaaneurysm, Blodtryck, Kolesterol, Stress, Diabetes en kärlsjukdom, Stroke, Sömnapné, Sarkoidos och lungfibros, KOL, Astma och Tuberkulos).

Fonden ger även ut den årliga Forskningsrapporten där vi lyfter fram betydelsefulla forskningsframsteg som gjorts under det gångna året inom hjärt-, kärl- och lungområdet. Rapporten baserar sig på forskarnas årsrapporter inom våra medicinska forskningsmål.

Skrifterna och Forskningsrapporten används vid fondens utåtriktade arbete, vid våra olika typer av seminarier och events som vi arrangerar och vid medicinska mässor och sjukhusdagar. Skrifterna är väldigt populära och beställs av privatpersoner och i stora volymer av sjukvården som använder sig av skrifterna i kontakterna med de drabbade i hjärt-, kärl- och lungsjukdom och deras närstående.

Vi tror på möten

Den 8 september 2016 anordnade Hjärt-Lungfonden en dag i forskningens tecken, en ”Dag för genombrott”, på Karolinska Institutets Aula Medica. Prins Daniel delade ut sitt forskningsanslag till yngre lovande forskare och Hjärt-Lungfondens givare fick också möta mottagaren av anslaget, docent Gustav Smith. Professor Göran Bergström, huvudansvarig för SCAPIS, berättade om de första resultaten från denna stora forskningsstudie och ytterligare av Hjärt-Lungfondens forskare presenterade spännande forskningsgenombrott.

Under 2016 fortsatte vi vår populära föreläsningsserie som riktar sig till SPF, PRO och andra pensionärsföreningar. Forskare knutna till Hjärt-Lungfonden mötte föreningarnas medlemmar på en rad orter runtom hela landet. Det genomfördes cirka 40 föreläsningar och de teman som var mest populära var stroke, diabetes och hjärtinfarkt. På vissa av föreläsningarna bjöd vi in en drabbad person att medverka på föreläsningarna, ett framgångsrikt koncept som startades 2015.

2016 arrangerades dessutom ett antal seminarier på olika orter runt om i landet där Hjärt-Lungfondens givare var särskilt inbjudna.

Vårt arbete syns i medierna

Under 2016 fick Hjärt-Lungfonden mycket positiv uppmärksamhet i medierna. Vi arbetade med både forskningsnyheter, sjukdomsstatistik, case och rapporter. En viktig slutsats är att räckvidden ökade väsentligt på betydligt färre antal artiklar och inslag jämfört med tidigare år. De forskningsbudskap vi nådde ut med låg på samma höga nivå som de gjorde 2015. Publicitet i flera räckviddstunga medier stärkte spridningen av våra nyheter under året. Pressaktiviteterna kring Hjärtrapporten spreds ut över en längre tidsperiod, i vissa fall med enbart Hjärt-Lungfonden som avsändare, som ett sätt att öka fondens massmediala synlighet över tid.

2016 års pressarbete präglades också starkt av den mediala uppmärksamheten kring oredlighet i forskning som ledde till stora volymer av publicitet för Hjärt-Lungfonden. Såväl enskilda forskare som forskningsprojekt, exempelvis SCAPIS, bidrog starkt till fondens publicitet vid flera tillfällen, vilket visar hur mycket våra forskare och deras arbete betyder för Hjärt-Lungfondens kommunikation och insamlingsarbete.

MOJJE OCH MILO

Mojje och sonen Milo var med i kampanjfilmen för Hjärt-Lungfondens kampanj ”Inte Klar”.

Kampanj

Hjärt-Lungfonden genomför löpande kampanjer för att uppmärksamma behovet av fler gåvor. Under 2016 frångick vi de tematiska sjukdomskampanjerna och fokuserade mer på emotionell kommunikation. Samtidigt lyfte vi fram drabbade personer och deras berättelser. Kampanjerna har gått under temat ”Inte klar” där drabbade har berättat vad de inte är klara med i livet och vad de är glada att få göra tack vare fler friska år. Dessa kampanjer skapade ett stort engagemang och också en ökad spontan kännedom och givarvilja hos målgruppen. I kampanjerna bad vi om månadsgåva via sms, vilket gav effekt och ledde till att vi nu har fler värdefulla månadsgivare.

• • •

Vår fantastiska ambassadör Mojje berättar i Hjärt-Lungfondens kampanj om hur han inte är klar med livet.

• • •

INSAMLING

2016 uppgick Hjärt-Lungfondens intäkter till 320 miljoner kronor, varav insamlade medel var 315 miljoner kronor. Läs gärna mer detaljerad information i Förvaltningsberättelsen.

Hjärt-Lungfonden är medlem av FRII, Frivilligorganisationernas Insamlingsråd. FRII har en kvalitetskod för insamlingsbranschen som varje medlemsorganisation måste följa och varje år upprättar Hjärt-Lungfonden en effektrapport utifrån FRII:s mall för effektrapportering. Den publiceras på Hjärt-Lungfondens webbplats. Syftet med effektrapporten är att för givare, allmänheten och andra intressenter visa vilken nytta organisationen gör.

Hjärt-Lungfondens arbete kontrolleras av Svensk insamlingskontroll som granskar att vi följer de regler som gäller för insamlingsorganisationer med 90-konto i Sverige.

90 KONTO SVENSK INSAMLINGS KONTROLL

PostkodLotteriet

Svenska PostkodLotteriet är landets största icke-statliga lotteri. Överskottet från försäljningen av lotteriets produkter går till 55 organisationer inom den ideella sektorn. Hittills har PostkodLotteriet genererat 7,2 miljarder kronor till den ideella sektorn. Hjärt-Lungfonden är en av de organisationer som får pengar från lotteriet. 2016 delade PostkodLotteriet ut 20 miljoner kronor till Hjärt-Lungfonden. Tack vare PostkodLotteriet och dess lottköpare får Hjärt-Lungfonden ett viktigt bidrag till forskningsanslag och forskartjänster.

TACK!

Stort tack till alla Hjärt-Lungfondens givare, företag och stiftelser för ert stöd till svensk hjärt- och lungforskning!

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE 2016

Styrelsen för Hjärt-Lungfonden org nr 802006-0763 får härmed avge årsredovisning för räkenskapsåret 1 januari–31 december 2016.

Allmänt om verksamheten

Hjärt-Lungfonden samlar in pengar till vinnande hjärt-lungforskning och arbetar för ökad kunskap om forskningens betydelse, för att ge fler ett längre och friskare liv. Hjärt-Lungfonden bildades 1904 i kampen mot tuberkulos (tbc) och idag är vår vision en värld fri från hjärt-lungsjukdom. Verksamheten är helt beroende av gåvor från privatpersoner och företag.

Organisationsform

Hjärt-Lungfonden är en ideell förening med cirka 1 800 medlemmar 2016. Medlemmarna utser 50 huvudmän. Dessa tillsätter styrelsen som svarar för Hjärt-Lungfondens organisation och arbete i enlighet med fondens stadgar och fattar beslut om tilldelning av forskningsmedel. Forskningsrådet föreslår för styrelsen hur anslagen bör fördelas. Styrelsen ger i uppdrag till generalsekreteraren att ansvara för kansliets arbete. Ytterligare information om Hjärt-Lungfonden finns att hämta på www.hjart-lungfonden.se.

Ändamål och strategi

I Sverige lever cirka 1,9 miljoner människor med någon form av hjärt-kärlsjukdom. Cirka 1,5 miljoner lider av sjukdom i lungor och luftvägar. Hjärt-kärlsjukdomar fortsätter vara den vanligaste dödsorsaken i Sverige och svarar för mer än en tredjedel av alla dödsfall. Hjärt-Lungfonden har sedan starten 1904 haft forskning som sitt viktigaste instrument i kampen mot dessa stora folksjukdomar.

I Hjärt-Lungfondens strategi ingår att fördela pengar till bästa tillgängliga forskning. Detta sker genom att vi utannonserar medel för forskning i fri konkurrens och där de bästa forskarna mäts mot varandra. Hjärt-Lungfonden investerar pengar i den forskning som har störst chans att bli framgångsrik och verkligen komma patienterna till nytta.

Hjärt-Lungfonden har stödformer som riktar sig såväl till nya, unga lovande forskare som till världsledande forskargrupper verksamma i Sverige. Genom att erbjuda olika typer av forskningsanslag och stödformer och möta de behov forskarna har vill vi attrahera de bästa forskarna, vilket i sin tur skapar förutsättningar för framgångsrik forskning.

En garant i Hjärt-Lungfondens ambition att stödja den bästa forskningen är ett kompetent Forskningsråd. Hög vetenskaplig kvalitet, trovärdighet och nytänkande är de ledord Hjärt-Lungfondens forskningsråd arbetar efter när ledamöterna bedömer de ansökningar som kommer in till Hjärt-Lungfonden. Ett viktigt kriterium i urvalsprocessen är dessutom att forskningen har klinisk relevans så att forskningen kan omsättas i praktisk vård så snart som möjligt.

Hjärt-Lungfondens ändamål är också att informera om hjärt- och lungsjukdom. Hjärt-Lungfonden arbetar för ökad kunskap i samhället om allvaret och lidandet kopplat till dessa sjukdomar och för ökad kunskap om forskningens betydelse för individ och samhälle.

Vision

Hjärt-Lungfondens vision är en värld fri från hjärt-lungsjukdom. Hjärt-Lungfonden möjliggör forskning som hjälper människor med hjärt-lungsjukdomar till längre och friskare liv.

Medlem i FRII

Som medlem i FRII, Frivilligorganisationernas insamlingsråd, tillämpar vi sedan 2007 den kvalitetskod som tagits fram av FRII. Hjärt-Lungfonden tar även fram en effektrapport utifrån FRII:s riktlinjer. Läs mer om Hjärt-Lungfonden och effektrapporten på www.hjart-lungfonden.se.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Inledning

Den stora forskningsstudien SCAPIS, som föddes som idé 2007 och som startade i Göteborg 2012, har under 2016 tagit stora steg framåt. SCAPIS Umeå startade upp under hösten 2016, som den sista av de sex SCAPIS-orterna. Alla sex SCAPIS-siter är därmed igång efter att Malmö kommit igång 2014 och Stockholm, Uppsala och Linköping 2015. En annan viktig milstolpe uppnåddes i november 2016, då SCAPIS-studien kommit halvvägs med 15 000 inkluderade deltagare. I slutet av 2018 förväntas målet med 30 000 undersökta personer nås.

I september 2016 anordnade Hjärt-Lungfonden en dag i forskningens tecken, en ”Dag för genombrott”, på Karolinska Institutets Aula Medica.

Prins Daniel delade ut sitt forskningsanslag till yngre lovande forskare och Hjärt-Lungfondens givare fick också möta mottagaren av anslaget, docent Gustav Smith, samt lyssna till föreläsningar av bland andra Mai-Lis Hellenius.

Under året lanserades ett nytt kampanjkoncept, ”Inte klar”, där vi lyfte både anhöriga och drabbade. I kampanjen rekryterade vi sms-månadsgivare för första gången och kampanjen fick ett stort engagemang i sociala medier.

I mars 2016 infördes ett förbud av kontanthantering för begravningsbyråer, vilket hade en påverkan på antalet minnesgåvor under en övergångsperiod.

Skattereduktion för gåvor avskaffades den 1 januari 2016.

PostkodLotteriet har förändrat fördelningsnyckeln för samtliga förmånstagare och det bidrog till att Hjärt-Lungfonden fick 20 msek för 2016 mot 27 msek 2015.

MÅL OCH UTFALL (MKR)

	2016 (2015)	Budget 2016
Insamlade medel (enl. FRII:s definition)	315 (308)	300
Utdelat till forskning	306 (269)	294

Forskningsfinansiering

Under 2016 kunde Hjärt-Lungfonden dela ut totalt 306 miljoner kronor till forskning, vilket är en ökning med 37 miljoner kronor jämfört med 2015. Av den totala summan på 306 miljoner kronor delades drygt 141 miljoner kronor ut i form av projektanslag. Projekten kan vara avgörande för att utveckla nya metoder och behandlingar som ger människor längre och friskare liv. 2016 kunde Hjärt-Lungfonden stödja cirka 250 olika forskningsprojekt.

Sedan 2008 har Hjärt-Lungfonden årligen utlyst ett stort forskningsanslag på 15 miljoner kronor. Stora forskningsanslaget 2016 delades ut till professor Magnus Sköld på Karolinska Institutet, för hans nationella forskningsprojekt kring KOL. Målet är att ta reda på varför icke-rökare drabbas av KOL.

Prins Daniels anslag för yngre lovande forskare, om sex miljoner kronor, delades 2016 ut till Gustav Smith, docent i hjärtsjukdomar och läkare vid Skånes universitetssjukhus. Anslaget från Hjärt-Lungfonden möjliggör det fortsatta arbetet med att hitta nya biomarkörer och effektivare behandling för den livshotande diagnosen hjärtsvikt.

Förutom de stora anslagen och forskningsprojekt, finansierar Hjärt-Lungfonden forskarmånader, forskartjänster och stipendier för forskning utomlands.

2016 fick Hjärt-Lungfonden in ansökningar till ett värde av cirka 1,8 miljarder kronor. 2016 kunde fonden bevilja 16 procent av ansökt forskningsstöd.

2016 kom det in totalt 852 ansökningar om forskningsstöd. Det är 33 fler än 2015. Antal beviljade ansökningar år 2016 var 401, jämfört med 417 året innan.

Hjärt-Lungfondens grundprincip för fördelning av forskningsmedel är att cirka 70 procent ska gå till hjärt-kärlforskning och cirka 30 procent till lungmedicinsk forskning. 2016 fördelades 67 procent av forskningsmedlen till hjärt-kärlforskning och 33 procent till lungmedicinsk forskning.

Information

Hjärt-Lungfondens huvudfokus är att finansiera forskning. Fonden bedriver även ett omfattande informationsarbete för att sprida kunskap om forskningens betydelse. Hjärt-Lungfonden ger bland annat ut rapporter, informationsbroschyrer och tidningen Forskning för hälsa samt ordnar seminarier. Fonden satsar även på digitala kanaler.

Insamling

2016 samlade Hjärt-Lungfonden in 315 mkr (enligt FRII:s definition av insamlade medel, totala verksamhetsintäkter uppgick till 320 mkr).

Hjärt-lungfonden har ännu ett positivt år för hjärt-, kärl- och lungsjukdom bakom sig då fonden lyckades samla in 315 miljoner kronor vilket innebär ett rekordår. Fonden är otroligt tacksam för att privatpersoner, stiftelser/fonder och företag fortsatt visa sitt engagemang och sin generositet till forskningen som ger fler människor mer tid att leva. Hjärt-Lungfonden har en stor ambition i att möta privatpersoner och företag på ett personligt sätt

genom att bland annat bjuda in till personliga möten, erbjuda ett brett sätt att stödja och ge en mer riktad information utifrån önskemål.

Under året har Hjärt-lungfonden metodiskt arbetat för att öka antalet månadsgivare genom att försöka nå än fler personer via flera olika kanaler. För första gången erbjöd fonden privatpersoner att bli månadsgivare via sms och primärt ihop med kampanjen ”Inte Klar”. Fonden har även under året provat på att möta fler privatpersoner lokalt genom att knacka dörr och erbjuda dem ett engagemang som månadsgivare. Båda försöken har varit lyckosamma och kommer därför att fortsätta under 2017.

I mars 2016 infördes förbud av kontanthantering för begravningsbyråer, vilket påverkade privatpersoners möjlighet att betala för minnesgåvor direkt hos byråerna. Mot slutet av året kunde fonden med glädje se att förbudet inte längre tycks påverka antalet minnesgåvor till Hjärt-Lungfonden.

Tack vare ökad insamling har Hjärt-Lungfonden kunnat öka utdelningen till forskningen. En ökad utdelning till forskningen lägger grunden till Hjärt-Lungfondens forskningsmål om ökad överlevnad, minskat lidande och fler friska år.

Resultat och ställning

(anges i tusentals kronor om inget annat anges)

Verksamhetsresultatet uppgick till -114 863 (-74 177). Årets negativa verksamhetsresultat grundar sig på en fortsatt hög utdelning av beviljade forskningsanslag. Verksamhetsintäkterna minskade med 1% under perioden och uppgick till 319 608 (322 761). Minskningen beror på att bidraget från PKL har minskat med 7 mkr samt att fonden under 2016 inte erhöll något bidrag från Vinnova. Gåvodelen ökade med 3,5 % under perioden och uppgick till 309 247 (298 718). Ökningen beror på större intäkter från testamenten och ett ökat regelbundet givande.

Diagrammet nedan illustrerar 2016 års fördelning mellan de olika intäktsslagen

Totala verksamhetskostnader uppgick under perioden till 434 471 (396 938) och har ökat med 9,5% jämfört med föregående år. Ökningen beror främst på att utdelningen till forskningen har ökat med 13% jämfört med 2015. Enligt Svensk Insamlingskontrolls riktlinjer får kostnaderna för insamling och administration inte överstiga 25% av de totala intäkterna. För 2016 uppgår detta nyckeltal till 18%.

Diagrammet nedan illustrerar 2016 års fördelning av kostnader.

FÖRDELNING GÅVOR 2016

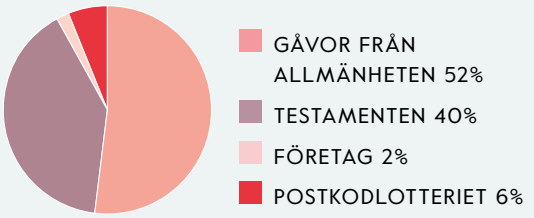

FÖRDELNING KOSTNADER 2016

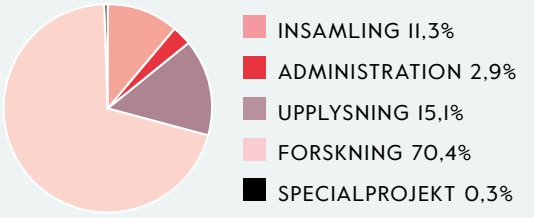

RESULTATRÄKNING – FEM ÅR I SAMMANDRAG

Belopp i tkr	**2012**	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**
Verksamhetsintäkter					
Medlemsavgifter	1 245	542	517	470	516
Gåvor	232 936	258 754	255 682	298 718	309 247
Bidrag	23	9 874	17 527	23 573	9 845
Summa verksamhetsintäkter	**234 204**	**269 170**	**273 725**	**322 761**	**319 608**
Verksamhetskostnader					
Ändamålskostnader	-252 133	-281 490	-295 094	-336 122	-372 861
Insamlingskostnader	-28 916	-34 957	-45 594	-48 634	-49 205
Administrationskostnader	-14 694	-11 722	-12 928	-12 181	-12 405
Summa verksamhetskostnader	**-295 743**	**-328 169**	**-353 616**	**-396 938**	**-434 471**
Verksamhetsresultat	**-61 538**	**-58 999**	**-79 891**	**-74 177**	**-114 863**
Resultat från finansiella poster					
Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	62 743	108 383	196 920	71 676	113 274
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	4	3 990	3 384	2 339	1 304
Räntekostnader och liknande resultatposter	-7	-6	-12	-5	-16
Förvaltningskostnader	-1 401	-1 658	-1 586	-2 381	-2 506
Resultat efter finansiella poster	**-199**	**51 710**	**118 815**	**-2 548**	**-2 807**
Årets resultat	**-199**	**51 710**	**118 815**	**-2 548**	**-2 807**
Nyckeltal					
Administration och insamling i procent av totala intäkter	17%	16%	19%	17%	18%
Utdelning till forskning, tkr	182 347	210 358	225 155	268 954	305 777
Medelantal anställda	33	35	32	34	34

Finansiella instrument
(anges i tusentals kronor)

Målet för förvaltningen av Hjärt-Lungfondens fonderade medel är att långfristigt bidra till Hjärt-Lungfondens verksamhet med så stora tillskott som möjligt. Samtidigt som man eftersträvar att uppnå detta mål ska målsättningen också vara att över tiden bevara de fonderade medlens reala värden. För att klara de uppsatta målen har Hjärt-Lungfondens styrelse beslutat att de fonderade medlen nästan uteslutande ska placeras i aktier eller liknande tillgångar. Det långfristiga bidraget till fondens verksamhet beräknas till 4,5 procent av det Genomsnittliga Förvaltade Kapitalet (GFK). GFK beräknas öka med inflationen varje år och fastställs av styrelsen vid det tillfälle då styrelsen fastställer budgeten. GFK anges till 1 419 MSEK att gälla från den 1 januari 2016. Förvaltningsorganisationen fastställs av Hjärt-Lungfondens huvudmän på ordinarie huvudmannamöte. Skattmästaren ansvarar i fondens styrelse för förvaltningen av tillgångarna. Förvaltningen sker diskretionärt och varje ny upphandling av förvaltare beslutas av styrelsen. Varje svensk förvaltare ska vara under tillsyn av Finansinspektionen.

Överväganden

Styrelsen har noterat att aktier över tiden har gett en avsevärt högre avkastning än räntebärande tillgångar. De värderingsmodeller som används vid värderingen av börsnoterade företag antyder också att marknaden även i framtiden förväntar sig att börsen ska ge tre till fem procent högre avkastning än den räntebärande marknaden. Både historiskt och med stor sannolikhet även framgent sker denna högre avkastning till priset av en betydligt högre volatilitet i avkastningen för aktier än för räntebärande instrument. Högre volatilitet kan i princip utnyttjas genom att man växlar mellan tillgångsslagen på ett framgångsrikt sätt. Risken är dock att avkastningen då blir sämre om man är oskicklig i att bedöma när man ska växla mellan tillgångsslagen. Därför är det styrelsens uppfattning att man inte bör växla mellan tillgångsslagen utan långfristigt hålla den höga andelen aktier även i lägen där börsen har fallit kraftigt.

Allokering mellan tillgångsslagen är 60 procent i aktier och 40 procent i räntebärande med en marginal på +3/ el -3 procentenheter. Överskrids dessa gränser ska styrelsen föreläggas om en reallokering mellan tillgångslagen ska ske. Reallokering kräver ett styrelsebeslut. Styrelsen fattar årligen beslut om riktlinjer för allokeringen. Hjärt-Lungfonden har etiska riktlinjer för tobak, vapen, alkohol, pornografi, socker och fossila bränslen.

Marknadsvärdet för fondens totala värdepappersportfölj inklusive likvida medel hos fondförvaltarna uppgick 2016-12-31 till 1 742 053 (1 744 296).

Realiserade resultat från värdepapper samt utdelningar och räntor uppgick till 113 274 (71 676). Totalt uppgick det redovisade resultatet från finansiella investeringar till 112 056 (71 628).

Hjärt-Lungfonden gör löpande bedömningar av det finansiella läget i omvärlden. Detta leder till medvetna strategiska val för att säkra upp kapital. Fonden har en god finansiell beredskap.

Övrig icke-finansiell information

Hjärt-Lungfonden är ansluten till och följer kollektivavtalet för ideella och idéburna organisationer. Kollektivavtalet reglerar bland annat rätten till föräldralön vilket underlättar för fondens anställda att vara föräldralediga.

Hjärt-Lungfonden har en arbetsmiljöpolicy och arbetar aktivt för en bra psykosocial och fysisk arbetsmiljö.

Hjärt-Lungfonden utför kontinuerligt personalenkäter och har en fortlöpande dialog kring arbetsklimatet. En viktig del i arbetsmiljöarbetet är att fonden arbetar för likabehandling av samtliga anställda.

Fonden uppmuntrar till kompentensutveckling och följer upp denna i de årliga utvecklande medarbetarsamtalen.

Framtida utveckling

Hjärt-Lungfondens insamling har utvecklats bra de senaste åren och bedömningen utifrån Affärsplanen och tidigare utveckling är att intäkterna kommer att öka tack vare strategiska satsningar på exempelvis fler månadsgivare och testamentariska gåvor. Detta gör att målet om att öka utdelningen till hjärt-lungforskning förväntas kunna uppfyllas även i framtiden.

Förslag till behandling av fritt eget kapital

Styrelsen föreslår att det ansamlade resultatet:

Balanserat resultat	1 211 691 360
Årets resultat	- 2 806 529
Totalt:	1 208 884 831

Behandlas så att:

Överföring till balanserat resultat	1 208 884 831
Totalt:	1 208 884 831

Vad beträffar Hjärt-Lungfondens resultat och ställning i övrigt hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkningar med tillhörande noter. Samtliga belopp anges i kronor om inget annat anges.

RESULTATRÄKNING

Belopp i kronor	*Not*	**2016**	2015
Verksamhetsintäkter			
Medlemsavgifter		**515 950**	470 200
Gåvor	3	**309 246 944**	298 717 995
Bidrag	3	**9 845 362**	23 572 891
Summa verksamhetsintäkter		**319 608 256**	322 761 086
Verksamhetskostnader			
Ändamålskostnader	5	**-372 860 855**	-336 122 333
Insamlingskostnader		**-49 204 842**	-48 634 475
Administrationskostnader		**-12 405 177**	-12 180 957
Summa verksamhetskostnader		**-434 470 874**	-396 937 765
Verksamhetsresultat	4,6	**-114 862 618**	-74 176 679
Resultat från finansiella poster			
Resultat från övriga värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	7	**113 274 321**	71 675 823
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	8	**1 303 760**	2 338 894
Räntekostnader och liknande resultatposter		**-15 678**	-5 476
Förvaltningskostnader		**-2 506 314**	-2 380 902
Summa finansiella poster		**112 056 089**	71 628 339
Resultat efter finansiella poster		**-2 806 529**	-2 548 340
Årets resultat		**-2 806 529**	-2 548 340

BALANSRÄKNING

Belopp i kronor	*Not*	**2016-12-31**	2015-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Inventarier	9	**36 275 059**	38 465 224
		36 275 059	38 465 224
Finansiella anläggningstillgångar			
Aktier i koncernföretag	10	**100 000**	100 000
Andra långfristiga fordringar	11	**–**	15 000 000
Andra långfristiga värdepappersinnehav	12	**1 231 997 515**	1 109 647 263
		1 232 097 515	1 124 747 263
Summa anläggningstillgångar		**1 268 372 574**	1 163 212 487
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		**1 354 630**	1 073 904
Övriga fordringar	13	**30 693 643**	44 315 260
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	14	**5 362 888**	7 757 057
		37 411 161	53 146 221
Kortfristiga placeringar			
Kortfristiga placeringar	15	**246 763 016**	286 285 427
		246 763 016	286 285 427
Kassa och bank			
Kassa och bank	19	**50 339 721**	69 911 502
		50 339 721	69 911 502
Summa omsättningstillgångar		**334 513 898**	409 343 150
SUMMA TILLGÅNGAR		**1 602 886 472**	1 572 555 637

Belopp i kronor	Not	**2016-12-31**	2015-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Ändamålsbestämda medel		**1 531 700**	1 702 417
Balanserat kapital		**1 208 884 831**	1 211 691 361
		1 210 416 531	1 213 393 778
Långfristiga skulder			
Skuld avseende beslutade, ej utbetalda bidrag	17	**146 699 500**	140 990 500
		146 699 500	140 990 500
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		**12 392 367**	8 124 845
Skuld erhållna ej nyttjade bidrag	16	**–**	381 714
Skuld avseende beslutade, ej utbetalda bidrag	17	**227 205 572**	203 675 384
Övriga skulder		**2 245 013**	1 946 100
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	18	**3 927 489**	4 043 316
		245 770 441	218 171 359
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		**1 602 886 472**	1 572 555 637

EGET KAPITAL

Belopp i kronor

		Ändamåls-bestämda medel	*Balanserat kapital*	*Totalt eget kapital*
Ingående balans	2016-01-01	1 702 417	1 211 691 360	1 213 393 777
Förändringar i redovisade värden som redovisas direkt mot eget kapital				
Utnyttjade		-170 717	–	-170 717
Årets resultat		–	-2 806 529	-2 806 529
Summa Förändringar i redovisade värden		-170 717	-2 806 529	-2 977 246
Utgående balans	2016-12-31	1 531 700	1 208 884 831	1 210 416 531

KASSAFLÖDESANALYS

Belopp i kronor		**2016**	2015
Den löpande verksamheten			
Resultat efter finansiella poster		**-2 806 529**	-2 548 340
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet		**-66 127 293**	-32 404 942
		-68 933 822	-34 953 282
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital		**-68 933 822**	-34 953 282
Förändringar i rörelsekapital			
Förändring av kortfristiga placeringar		**39 522 411**	-75 297 311
Förändring av rörelsefordringar		**15 735 060**	12 963 029
Förändring av rörelseskulder		**4 068 894**	-10 521 182
Kassaflöde från den löpande verksamheten		**-9 607 457**	-107 808 746
Investeringsverksamheten			
Förvärv av materiella anläggningstillgångar		**-11 543 767**	-33 540 575
Förändring av finansiella tillgångar		**-27 659 744**	110 064 188
Kassaflöde från investeringsverksamheten		**-39 203 511**	76 523 613
Finansieringsverksamheten			
Förändring av skuld avseende beslutade, ej utbetalda bidrag	17	**29 239 188**	29 448 723
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		**29 239 188**	29 448 723
Årets kassaflöde		**-19 571 780**	-1 836 410
Likvida medel vid årets början		**69 911 502**	71 747 912
Likvida medel vid årets slut	19	**50 339 721**	69 911 502

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR TILL KASSAFLÖDESANALYS

Belopp i kronor	**2016**	2015
Betalda räntor och erhållen utdelning		
Erhållen utdelning	**33 577 158**	32 491 845
Erhållen ränta	**1 310 415**	2 334 871
Erlagd ränta	**-15 678**	-137 415
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet m m		
Av- och nedskrivningar av tillgångar	**13 733 932**	6 953 773
Orealiserade kursdifferenser	**–**	-10 881
Rearesultat försäljning av anläggningstillgångar	**-79 690 508**	-39 177 117
Övrigt	**-170 717**	-170 717
	-66 127 293	-32 404 942

NOTER

Belopp i kr om inget annat anges

NOT 1 REDOVISNINGS- OCH VÄRDERINGSPRINCIPER

Hjärt-Lungfondens redovisnings- och värderingsprinciper överensstämmer med årsredovisningslagen, BFNAR 2012:1 (K3) och FRIIs Styrande riktlinjer för årsredovisning.

Principerna är oförändrade jämfört med tidigare räkenskapsår.

Verksamhetsintäkter
Endast det inflöde av ekonomiska fördelar som Hjärt-Lungfonden erhållit eller kommer att erhålla för egen räkning redovisas som intäkt. Intäkter värderas, om inget särskilt anges nedan, till verkliga värdet av det som erhållits eller kommer att erhållas.

Medlemsavgifter
Medlemsavgifter omfattar inbetalningar för medlemskap i Hjärt-Lungfonden. Medlemsavgifter redovisas vid inbetalning från medlemmen och intäktsredovisas över den tidsperiod som avses.

Gåvor och bidrag
En transaktion i vilken Hjärt-Lungfonden tar emot en tillgång eller en tjänst som har ett värde utan att ge tillbaka motsvarande värde i utbyte är en gåva eller ett erhållet bidrag. Om tillgången eller tjänsten erhålls därför att organisationen uppfyllt eller kommer att uppfylla vissa villkor och om organisationen har en skyldighet att återbetala till motparten om villkoren inte uppfylls, är det ett erhållet bidrag. Är det inget bidrag är det en gåva.

Gåvor
Gåvor redovisas som huvudregel som intäkt när de erhålls. En gåva som intäktsförts redovisas antingen som en tillgång eller en kostnad beroende på om gåvan förbrukas direkt eller inte. Gåvor som Hjärt-Lungfonden avser att stadigvarande bruka i verksamheten redovisas som anläggningstillgångar. Övriga gåvor redovisas som omsättningstillgångar.

Gåvor värderas som huvudregel till verkligt värde. I de fall organisationen lämnat en ersättning för att erhålla gåvan minskas gåvans värde med ersättningen.

Bidrag
Bidrag redovisas som intäkt när villkoren för att erhålla bidraget har uppfyllts. Erhållna bidrag redovisas som skuld till dess villkoren för att erhålla bidraget uppfylls. Erhållna bidrag värderas till det verkliga värdet av den tillgång som Hjärt-Lungfonden fått eller kommer att få.

Verksamhetskostnader
Verksamhetskostnader delas in i följande funktioner; ändamåls-, insamlings- och administrationskostnader.

Ändamålskostnader
Ändamålskostnader består av sådana kostnader som har ett direkt samband med att uppfylla Hjärt-Lungfondens syfte att bekämpa hjärt-, kärl- och lungsjukdomar samt informera om dessa sjukdomar. De kostnader som ingår under ändamålskostnader är forskningsanslag, stipendier och upplysning/information samt övriga direkta kostnader hänförliga till dessa områden.

Insamlingskostnader
Insamlingskostnader består av sådana kostnader som Hjärt-Lungfonden haft för att samla in medel. Hit räknas kostnader för annonser och reklam, minnesadresser, tackbrev samt lönekostnader för insamlingsverksamheten. Hit räknas även fördelade gemensamma kostnader samt kostnader för varumärkesbyggande.

Administrationskostnader
Administrationskostnader är sådana som behövs för att administrera Hjärt-Lungfonden.

Administrationen är ett led i att säkerställa en god kvalitet på Hjärt-Lungfondens interna kontroll och rapportering, såväl externt som internt. Hit räknas redovisningskostnader, revision, hyra och personal samt övriga kostnader som inte går att hänföra till ändamåls- eller insamlingskostnader.

Leasing
Alla leasingavtal redovisas som operationell leasing.

Leasingavgifterna inklusive första förhöjd hyra men exklusive utgifter för tjänster som försäkring och underhåll, redovisas som kostnad linjärt över leasingperioden.

Ersättningar till anställda
Ersättningar till anställda i form av löner, sociala avgifter och liknande, kostnadsförs i takt med att de anställda utför tjänster. Pensionsförpliktelser klassificeras som avgiftsbestämda och redovisas som kostnad det år pensionen tjänas in.

Tillgångar och skulder
Tillgångar, skulder och avsättningar värderas till anskaffningsvärde om inget annat anges.

Materiella och immateriella anläggningstillgångar
Anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar och nedskrivningar. Anskaffningsvärdet för materiella anläggningstillgångar förvärvade genom testamente eller gåva överensstämmer med det skattemässiga värdet.

Aktivering av en anläggningstillgång sker vid anskaffning till högre belopp än ett halvt basbelopp.

Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod. Följande avskrivningstider tillämpas:

Inventarier: 5 år.
Inventarier maskiner (SCAPIS): 4 år.

Finansiella tillgångar och skulder
Finansiella tillgångar och skulder redovisas i enlighet med Kapitel 11. Finansiella instrument värderade utifrån anskaffningsvärdet BFNAR 2012:1 (K3).

Donerade tillgångar, framför allt fastigheter, aktier och andra värdepapper som donerats till Hjärt-Lungfonden, värderas till ett försiktigt beräknat marknadsvärde vid gåvotillfället. Avsikten är att avyttra tillgången snarast möjligt. Intäkten redovisas i posten Insamlade medel. En eventuell reavinst-/förlust vid avyttringen redovisas även den i posten Insamlade medel.

Ändamålsbestämda medel
I posten Ändamålsbestämda medel i eget kapital redovisas ännu inte förbrukade gåvor och andra ändamålsbestämda medel.

Skuld för erhållna ej nyttjade bidrag
I de fall Hjärt-Lungfonden erhållit bidrag men ännu inte uppfyllt villkoren redovisas en skuld.

Skuld avseende beslutade, ej utbetalda bidrag
I de fall Hjärt-Lungfonden fattat beslut om utbetalning av forskningsanslag och meddelat mottagaren men inte verkställt utbetalningen redovisas detta belopp som en kortfristig skuld. Skulder klassificeras som långfristig eller kortfristig skuld.

Koncernredovisning
Hjärt-Lungfonden är moderbolag, men med stöd av ÅRL 7 kap upprättas ingen koncernredovisning. Dotterbolaget är av ringa betydelse med hänsyn till kravet rättvisande bild.

NOT 2 UPPSKATTNINGAR OCH BEDÖMNINGAR

När finansiella rapporter upprättas måste styrelsen och generalsekreteraren i enlighet med tillämpade redovisning- och värderingsprinciper göra vissa uppskattningar, bedömningar och antaganden som påverkar redovisning, värdering av tillgångar, avsättningar, skulder, intäkter och kostnader. I årets finansiella rapporter har inga väsentliga uppskattningar och bedömningar gjorts.

NOT 3 INSAMLADE MEDEL

Gåvor som redovisats som intäkt i resultaträkningen	**2016**	2015
Insamlade medel i form av gåvor:		
Gåvor från allmänheten	**160 356 428**	159 213 553
Testamenten	**122 614 368**	106 023 045
Företag	**6 276 148**	6 481 397
PostkodLotteriet	**20 000 000**	27 000 000
Summa insamlade medel i form av gåvor:	**309 246 944**	298 717 995
Summa gåvor:	**309 246 944**	298 717 995

Bidrag som redovisats som intäkt i resultaträkningen	**2016**	2015
Insamlade medel i form av bidrag:		
PostkodLotteriet Specialprojekt	**381 714**	321 954
Företag	**728 715**	4 895 000
Stiftelser och övrigt	**4 734 933**	3 800 000
Summa insamlade medel i form av bidrag:	**5 845 362**	9 016 954
Offentliga bidrag	**4 000 000**	14 555 937
Summa offentliga bidrag:	**4 000 000**	14 555 937
Summa bidrag:	**9 845 362**	23 572 891

Totala insamlade medel:	**2016**	2015
Gåvor redovisade i resultaträkningen	**309 246 944**	298 717 995
Bidrag som redovisats som intäkt	**5 845 362**	9 016 954
Summa insamlade medel:	**315 092 306**	307 734 949

NOT 4 ANSTÄLLDA, PERSONALKOSTNADER OCH ARVODEN TILL STYRELSE OCH FORSKNINGSRÅD (REVISORER)

Medelantalet anställda	**2016**	*varav män*	2015	*varav män*
Sverige	**34**	**18%**	34	17%
Totalt	**34**	**18%**	34	17%

Redovisning av könsfördelning i företagsledningar	**2016-12-31 Andel kvinnor**	2015-12-31 Andel kvinnor
Styrelsen	**55%**	60%
Övriga ledande befattningshavare	**100%**	100%

FORTS. NOT 4

Löner och andra ersättningar samt sociala kostnader, inklusive pensionskostnader	**2016**	2015
Till generalsekreterare	**1 072 862**	1 033 599
Till styrelsen	**346 725**	381 625
Till forskningsråd/arvodister	**1 321 800**	1 151 600
Övriga anställda	**17 309 190**	15 562 469
Totalt löner och ersättningar	**20 050 577**	18 129 293
Sociala kostnader	**10 028 671**	9 280 936
(varav pensionskostnad) 1)	**(3 013 298)**	(2 962 065)

1) Av organisationens pensionskostnader avser 451 615 (f.å. 425 102) generalsekreteraren. Generalsekreteraren har en uppsägningstid om 6 månader. Utöver lön under uppsägningstiden utgår vid uppsägning från föreningens sida en avgångsersättning motsvarande 6 månaders lön.

Löner och andra ersättningar fördelade mellan styrelseledamöter m.fl. och övriga anställda

	2016		2015	
	Styrelse, Forskningsråd och generalsekreterare	*Övriga anställda*	*Styrelse, Forskningsråd och generalsekreterare*	*Övriga anställda*
Löner och andra ersättningar	**2 741 387**	**17 309 190**	2 566 824	15 562 469

Arvode och kostnadsersättning till revisorer	**2016**	2015
Grant Thornton Sweden AB (2016), KPMG AB (2015)		
Revisionsuppdrag	**140 000**	200 000

Med revisionsuppdrag avses lagstadgad revision av årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och generalsekreterarens förvaltning samt revision och annan granskning utförd i enlighet med överenskommelse eller avtal.

Detta inkluderar övriga arbetsuppgifter som det ankommer på bolagets revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter.

NOT 5 ÄNDAMÅLSKOSTNADER

	2016	2015
Forskning	**305 776 511**	268 954 001
Upplysning och information	**65 750 348**	61 851 247
Specialprojekt	**1 333 996**	5 317 085
	372 860 855	336 122 333

NOT 6 OPERATIONELL LEASING OCH LOKALHYRA

Leasingavtal där organisationen är leasetagare

Framtida minimileaseavgifter avseende icke uppsägningsbara operationella leasingavtal	**2016-12-31**	2015-12-31
Inom ett år	**3 520 211**	3 481 302
Mellan ett och fem år	**14 080 844**	13 925 208
Senare än fem år	**3 520 211**	3 481 302
	21 121 266	20 887 812

	2016	2015
Räkenskapsårets kostnadsförda leasingavgifter	**3 598 822**	3 191 538

Hjärt-Lungfonden leasar framför allt all datorutrustning, skrivare, frankeringsmaskin samt kaffe- och vattenautomat. När det gäller Hjärt-Lungfondens största leasingkostnader som datorutrustning och skrivare, så tecknas nya avtal efter leasingperiodens slut. Avtalstiden för lokalhyran sträcker sig till 2017-12-31. Vi räknar med att hyresavtalet kommer att förlängas i samma omfattning som tidigare.

NOT 7 RESULTAT FRÅN ÖVRIGA VÄRDEPAPPER OCH FORDRINGAR SOM ÄR ANLÄGGNINGSTILLGÅNGAR

	2016	2015
Utdelningar	**33 577 158**	32 491 845
Ränteintäkter, övriga	**6 655**	6 858
Realisationsresultat vid försäljningar	**79 690 508**	39 177 120
	113 274 321	71 675 823

NOT 8 ÖVRIGA RÄNTEINTÄKTER OCH LIKNANDE RESULTATPOSTER

	2016	2015
Ränteintäkter, övriga	**1 303 760**	2 328 013
Kursdifferenser på fordringar och bankmedel	**–**	10 881
	1 303 760	2 338 894

NOT 9 INVENTARIER

	2016-12-31	2015-12-31
Ackumulerade anskaffningsvärden		
Ingående anskaffningsvärde	**56 570 570**	23 029 996
Inköp	**11 637 181**	16 845 574
Försäljningar och utrangeringar	**-185 125**	-7 855 000
Omklassificeringar	**–**	24 550 000
Vid årets slut	**68 022 626**	56 570 570
Netto anskaffningsvärde	**68 022 626**	56 570 570
Ackumulerade avskrivningar		
Ingående avskrivningar	**-18 105 346**	-11 151 574
Försäljningar och utrangeringar	**100 798**	–
Årets avskrivningar	**-13 743 019**	-6 953 772
Vid årets slut	**-31 747 567**	-18 105 346
Redovisat värde vid årets slut	**36 275 059**	38 465 224

NOT 10 AKTIER I KONCERNFÖRETAG

	2016-12-31	2015-12-31
Ackumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	**100 000**	100 000
Vid årets slut	**100 000**	100 000
Redovisat värde vid årets slut	**100 000**	100 000

Spec av moderföretagets innehav av andelar i koncernföretag

Dotterföretag/Org nr/Säte	*Antal andelar*	*Andel i %*	2016-12-31 *Redovisat värde*	2015-12-31 *Redovisat värde*
Hjärt-Lungfonden Försäljnings AB 55 66 75 - 36 37, Stockholm	1 000	100,0	**100 000**	100 000
			100 000	100 000

NOT 11 ANDRA LÅNGFRISTIGA FORDRINGAR

	2016-12-31	2015-12-31
Ackumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	**15 000 000**	45 000 000
Omklassificering kortfristig fordran	**-15 000 000**	-30 000 000
Redovisat värde vid årets slut	**–**	15 000 000

NOT 12 ANDRA LÅNGFRISTIGA VÄRDEPAPPERSINNEHAV

	2016-12-31	2015-12-31
Ackumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	**1 109 647 263**	1 150 523 453
Tillkommande fordringar	**651 558 532**	230 665 423
Reglerade fordringar	**-529 208 280**	-271 541 613
	1 231 997 515	1 109 647 263
Redovisat värde vid årets slut	**1 231 997 515**	1 109 647 263

Specifikation av värdepapper	***Redovisat värde***	***Marknadsvärde***
Svenska aktier	**633 955 105**	832 600 339
Utländska aktier	**160 078 172**	191 873 560
Svenska räntebärande vp	**437 964 238**	444 406 566
Årets nedskrivningar	**–**	–
	1 231 997 515	1 468 880 465

NOT 13 ÖVRIGA FORDRINGAR

	2016-12-31	2015-12-31
Fastigheter under försäljning	**14 981 417**	1 415 752
Kortfristigt derivat	**15 000 000**	30 000 000
Aktuell skattefodran	**555 654**	593 893
Övriga fordringar	**156 572**	12 305 615
	30 693 643	44 315 260

NOT 14 FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPLUPNA INTÄKTER

	2016-12-31	2015-12-31
Gåva Öhman	**2 916 416**	3 330 969
Upplupna ränteintäkter	**1 257 037**	2 621 836
Övriga förutbetalda kostnader	**1 189 435**	1 804 252
	5 362 888	7 757 057

NOT 15 KORTFRISTIGA PLACERINGAR

Specifikation av värdepapper	*Redovisat värde*	*Marknadsvärde*
Nordea företagskonto	**246 763 016**	246 763 016
	246 763 016	246 763 016

NOT 16 SKULD ERHÅLLNA EJ UTNYTTJADE BIDRAG

	2016-12-31	2015-12-31
PostkodLotteriet (Nya vapen mot tbc)	**–**	381 714
	–	381 714

NOT 17 SKULD AVSEENDE BESLUTADE, EJ UTBETALDA BIDRAG

	2016-12-31	2015-12-31
Långfristiga skulder (beviljningsår två till tre år framåt)	**146 699 500**	140 990 500
Kortfristiga skulder (beviljningsår ett år framåt)	**227 205 572**	203 675 384
	373 905 072	344 665 884

Hjärt-Lungfonden har i 2016 års årsredovisning delat upp skulderna avseende beslutade ej utbetalda bidrag, i långfristig respektive kortfristig skuld. Skulderna avseende beslutade ej utbetalda bidrag, har också räknats om för 2015 års siffror till långfristig respektive kortfristig skuld.

NOT 18 UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER

	2016-12-31	2015-12-31
Förutbetalda medlemsavgifter	**450 300**	434 450
Upplupet förvaltningsarvode	**147 186**	302 389
Personalrelaterade kostnader	**2 293 326**	2 275 937
Övriga upplupna kostnader	**1 036 677**	1 030 540
	3 927 489	4 043 316

NOT 19 LIKVIDA MEDEL

	2016-12-31	2015-12-31
Följande delkomponenter ingår i likvida medel:		
Kassamedel	**5 885**	6 467
Banktillgodohavanden	**38 924 152**	21 717 079
Kortfristiga placeringar, jämställda med likvida medel	**11 409 684**	48 187 956
	50 339 721	69 911 502

NOT 20 STÄLLDA SÄKERHETER OCH EVENTUALFÖRPLIKTELSER

Hjärt-Lungfonden har inga ställda säkerheter.
Enligt styrelsens bedömning har föreningen inga eventualförpliktelser.

NOT 21 VÄSENTLIGA HÄNDELSER EFTER RÄKENSKAPSÅRETS UTGÅNG

I början av 2017 genomförde Hjärt-Lungfonden en förändring av organisationens logotyp. I februari 2017 lanserades en ny kampanj utifrån ett nytt långsiktigt koncept med namnet ”Tid att leva”. Fonden har beslutat att tydligare arbeta med opinionsbildning och har rekryterat en resurs till det. I samband med oredlighet i forskning och enligt styrelsebeslut har Hjärt-Lungfonden begärt och fått tillbaka anslag om sammanlagt SEK 1,1 miljoner som vi under åren 2012-2014 beviljat och delat ut.

Stockholm den 7 april 2017

Mari Andersson
Ordförande

Johan Assarsson
Lars Lundquist
Anna Nergårdh
Martin Nicklasson
Helena Stålnert
Maj-Charlotte Wallin
Anders Westerberg
Erika Winther
Kristina Sparreljung
Generalsekreterare

Vår revisionsberättelse har lämnats 2017-04-10

Grant Thornton Sweden AB

Micael Schultze
Auktoriserad revisor

Mona Schlyter
Lekmannarevisor

REVISIONSBERÄTTELSE

Till huvudmannamötet
i Hjärt-Lungfonden
Org.nr. 802006-0763

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Hjärt-Lungfonden för år 2016. Föreningens årsredovisning ingår på sidorna 18-35 i detta dokument. Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av föreningens finansiella ställning per den 31 december 2016 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar. Vi tillstyrker därför att huvudmannamötet fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten ”Den auktoriserade revisorns ansvar” samt ”Den förtroendevalde revisorns ansvar”. Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Övriga upplysningar

Revisionen av årsredovisningen för år 2015 har utförts av en annan revisor som lämnat en revisionsberättelse daterad 11 april 2016 med omodifierade uttalanden i Rapport om årsredovisningen.

Annan information än årsredovisningen

Det är styrelsen och generalsekreteraren som har ansvaret för den andra informationen. Den andra informationen består av Verksamhetsberättelsen (men innefattar inte årsredovisningen och vår revisionsberättelse avseende denna).

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och generalsekreterarens ansvar

Det är styrelsen och generalsekreteraren som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och generalsekreteraren ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och generalsekreteraren för bedömningen av föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och generalsekreteraren avser att likvidera föreningen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Den auktoriserade revisorns ansvar

Jag har att utföra revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara

väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen. Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

- skaffar vi oss en förståelse av den del av föreningens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.

- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och generalsekreterarens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.

- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och generalsekreteraren använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förening inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Den förtroendevalde revisorns ansvar

Jag har att utföra en revision enligt revisionslagen och därmed enligt god revisionssed i Sverige. Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av föreningens resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och generalsekreterarens förvaltning för Hjärt-Lungfonden för år 2016 samt av förslaget till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att huvudmannamötet disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och generalsekreteraren ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet ”Revisorns ansvar”. Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och generalsekreterarens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust, och det är styrelsen och generalsekreteraren som ansvarar för förvaltningen.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en

rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller generalsekreteraren i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av föreningens vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med stadgarna.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen, eller att ett förslag till dispositioner av föreningens vinst eller förlust inte är förenligt med stadgarna.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder den auktoriserade revisorn professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av föreningens vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på den auktoriserade revisorns professionella bedömning och övriga valda revisorers bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för föreningens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande föreningens vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med stadgarna.

Stockholm den 10 april 2017
Grant Thornton Sweden AB

Micael Schultze
Auktoriserad revisor

Mona Schlyter
Förtroendevald revisor

VÅR ORGANISATION

Huvudmän

Amelia Adamo
Anders Andersson
Anita Aperia Broberger
Lennart Bergfeldt
Ewa Billing
Göran Boëthius
Gunilla Bolinder
Gunnar Boman
Charlotte Brogren
Tove Bångstad
Tom Dinkelspiel
Elisabeth Douglas
Olof Edhag
Madeleine Ekholm
Anders Eklund
Bengt O Eriksson
Ewa Eriksson
Björn Fjaestad
Jan Froborg
Lena Gustafsson
Margaretha Haglund
Göran K Hansson
Carl Erik Hedlund
Herta Hedlund
Mai-Lis Hellénius
Roger Holtback
Cecilia Schön Jansson
Staffan Josephson
Bengt Kjell
Carola Lemne
Kristina Lidman
Anna-Karin Lundin
Marianne Lundius
Björn O. Nilsson
Björn Odlander
Ewa Persson
Nina Rehnqvist
Lil Ryott
Marianne Ränk
Björn Savén
Mona Schlyter
Hans Sievertsson
Gunilla Svahn Lindström
Elisabeth Tarras-Wahlberg
Margareta Theander
Lena Treschow Torell
Björn Vingård
Lars Wedenborn
Johan Winnerblad
Louise Wisemark

Valberedning

Gunilla Svahn Lindström *(sammankallande)*
Staffan Josephson
Ewa Persson
Hans Sievertsson
Björn Wingård

Styrelse

H.K.H. Prins Daniel *(hedersordförande)*
Mari Andersson *(ordförande)*
Anders Westerberg *(vice ordförande)*
Lars Lundquist *(skattmästare)*
Johan Assarsson
Anna Nergårdh
Martin Nicklasson
Helena Stålnert
Maj-Charlotte Wallin
Erika Winther *(arbetstag arrepresentant)*
Sofie Redzematovic *(arbetstagarsuppleant)*

Forskningsråd

professor Jan Nilsson *(ordförande)* professor Johan Grunewald *(vice ordförande)*
Professor Anders Blomberg
docent Magnus Bäck
docent Göran Dellgren
professor Arne Egesten
professor Ewa Ehrenborg
professor Lena Jonasson
professor Stefan Jovinge
professor Lars Lind
professor Eva Lindberg
professor Olle Melander
professor Bo Norrving
professor Anna-Carin Olin
professor Gunilla Olivecrona
docent Lena Palmberg
professor John Pernow
professor Eva Rönmark
professor Anna Strömberg
professor Åsa Tivesten
professor Olle Stendahl

Hjärt
Lungfonden